

Introducció a la Història Medieval

2014/2015

Codi: 100335

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500501 Història	FB	1	1

Professor de contacte

Nom: Almudena Blasco Vallés

Correu electrònic: Almudena.Blasco@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

José Enrique Ruíz Domènec

Antoni Virgili Colet

Equip docent extern a la UAB

Antoni Ferrer Abarzuza

Prerequisits

Cap

Objectius

L'assignatura fa un recorregut generalista sobre les diverses etapes i els principals processos i esdeveniments que van tenir lloc durant l'Edat Mitjana, entre els segles V-XV a través de diversos enfocaments temàtics de la ciència històrica (social, polític, econòmic, ideològic, cultural) i mitjançant activitats de caràcter teòric i pràctic.

Competències

- Contextualitzar els processos històrics i analitzar-los des d'una perspectiva crítica
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica.
2. Aprendre de manera autònoma.
3. Comunicar-se tant oralment com per escrit en idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
4. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi històrica.
5. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
6. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
7. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
8. Interpretar la pluralitat i l'heterogeneïtat del desenvolupament cultural de la humanitat.
9. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
10. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
11. Treballar en equip respectant tots els punts de vista.
12. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

0. Introducció i presentació: periodització i conceptes bàsics. Aproximació a les eines de la història medieval.
1. De la fi de l'Imperi a la formació dels estats "bàrbars" (ss. IV-VII)
2. De l'Imperi d'Orient a l'Imperi Bizantí: entre Justinà i les croades (ss. VI-XIII).
3. L'Islam i els estats islàmics fins a la fi del califat de Bagdad. Al-Andalus. (ss. VI-XIII).
4. L'Imperi Carolingi: l'expansió territorial i l'ordenament institucional (ss. VIII-IX).
5. El context històric en la gènesi de l'ordre feudal. La fi de l'Imperi Carolingi i la presència dels normands (ss. IX-XI).
6. La captura del treball pagès: la renda feudal i la creació de l'espai rural (ss. X-XIII)
7. L'església: una institució universal en l'ordre feudal. El Moviment de Pau i Treva de Déu i la Reforma Pontifical (ss. X-XII)
8. L'expansió de l'ordre feudal per conquesta. Les Croades: Terra Santa, al-Andalus i el Drang nach Osten alemany (ss. XI-XIII).
9. La gènesi de les monarquies feudals: els Capets, l'Imperi Angeví i el Sacre Imperi Romano-germànic (ss. X-XIII).
10. Comerç, finances, gremis i universitats: les ciutats medievals en el feudalisme (ss. XII-XV).
11. Fam, pesta i guerra: la "crisi" de la Baixa Edat Mitjana (ss. XIV-XV).
12. Els estats no feudals. L'Imperi Bizantí, els estats del Magreb i el "regne" de Granada (XIII-XV).

Metodologia

Assistència a classes teòriques dirigides pel professor /a.

-Assistència a sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor/a.

-Lectura comprensiva de textos i interpretació de cartografies, gràfics, taules i documents.

-Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.

-Preparació i realització de presentacions orals

-Estudi personal

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques: magistrals i debat en grup	37,5	1,5	1, 4, 5, 6, 8
Sessions de seminaris i pràctiques, valoració i discussió de textos; presentacions individuals i/o collectives	15	0,6	3, 8, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Tutories	15	0,6	
Tipus: Autònomes			
Estudi personal: integració dels coneixements adquirits i realització d'esquemes, mapes conceptuals, resums, etc.	45	1,8	2, 9, 12
Lectura de textos, redacció de treballs, recerca d'informació bibliogràfica, preparació de comentaris, realització de ressenyes, resums, comentaris analítics mitjançant una guia, selecció de materials, estratègies de recerca d'informació, etc.	30	1,2	2, 3, 7, 9, 12

Avaluació

60 % proves escrites (parcials i final).

20 % Realització de treballs, ressenyes, comentaris analítics sobre textos i altra mena de suports així com preparació de comentaris orals i participació en seminaris.

10 % Exposicions i comentaris orals en els seminaris de discussió.

10 % Participació, assistència i progressió

Es reavaluaran les activitats d'avaluació entregades en els terminis establerts pel professorat.

La participació, assistència i progressió no es reavaluen.

Només es considerarà un alumne "no presentat" si ha lliurat menys del 40% de les evidències.

La còpia de fonts escrites (internet, llibres, treballs, etc.) suposa un 0 en la qualificació.

L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professorat establirà oportunament els mecanismes per fer-ho.

Es tindran en compte els casos particulars que, per poder rebre un tractament específic requerirà que l'alumne exposi i justifiqui el seu cas.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exposicions i comentaris orals en els seminaris de discussió.	10%	3	0,12	3, 10
Participació, Assistència i progressió	10%	0	0	3
Proves escrites teòriques	60%	4,5	0,18	1, 3, 5, 6, 7, 8
Treballs, Ressenyes, Comentaris analítics de textos	20%	0	0	1, 3, 4, 5, 7, 9, 12

Bibliografia

a. Manuals de consulta

García de Cortázar, J. A.; Sesma, J. A.: *Historia de la Edad Media, una síntesis interpretativa*. Alianza Universidad, 1997. NOVA VERSIÓ. *Manual de Historia Medieval*, Alianza Editorial

Alvarez Palenzuela, V. A.: *Historia Universal de la Edad Media*. Barcelona, Ariel, 2002.

Salrach, J.M., *Entre Roma i el Renaixement. Història i textos de l'Occident Medieval*, Eumo, Vic, 2002.

Contamine, Bompaire i altres. *La economía medieval*. Akal. Madrid, 2000.

Baschet, J. *La civilización feudal. Europa del año mil a la colonización de América*. Fondo Cultura Económica, 2009

b. Obres generals (per períodes i temes)

Wickham, Ch., *Una historia nueva de la Alta Edad Media. Europa y el mundo mediterráneo, 400-800*. Crítica, Barcelona, 2009.

Doehaerd, R. *Occidente durante la Alta Edad Media*, Labor, Barcelona 1984.

Devroey, J-P. *Économie rurale et société dans l'europe franque (Vie-Ixe siècles)*. Ed. Belin, Paris, 2003

Génicot, L. *Europa en el siglo XIII*, ed. Labor, Barcelona.

Guenée, B., *Occidente durante los siglos XIV y XV. Los Estados*, Ed. Labor, Barcelona, 1973.

Heers, J., *Occidente durante los siglos XIV y XV. Aspectos económicos y sociales*, ed. Labor, Barcelona, 1968.

Romano, R. - Tenenti, A., *Los fundamentos del mundo moderno*, Siglo XXI, Madrid, 1989 (1ª ed. 1971)

Bartlett, R.: *La formación de Europa. Conquista, civilización y cambio cultural, 950-1350*. Publicacions Universitat de València, 2003.

Faci, J. *Introducción al mundo Bizantino*. Ed. Síntesis, 1996.

Cahen, C. *El Islam*, vol. 1. Ed. s. XXI, col. Historia Universal, 1979.

Shaban, M. A.: *Historia del Islam*, Ed. Guadarrama, 1976-1980

Bresc, H.; Guichard, P.; Mantran, R.: *Europa y el Islam en la Edad Media*. Ed. Crítica, Barcelona, 2001

c. Bibliografia instrumental

Kinder-Hilgemann. *Atlas Histórico Mundial*, ed. Istmo, 2 vols.

Bonnassie, P. *Vocabulario básico de la historia medieval*, ed. Crítica

Loyn, H. R. *Diccionario Akal de Historia Medieval*. Akal, Madrid, 1998

MacKay-Ditchburn (eds). *Atlas de Europa Medieval*, ed. Cátedra.